

Keuzedeel mbo

Medisch technische handelingen

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0163

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 26-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Medisch technische handelingen

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Toelichting NLQF-niveaus

Het Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF) is een manier om opleidingsniveaus met elkaar te vergelijken. Het kwalificatieraamwerk is gebruikt om in de kwalificatiedossiers het niveau van de opleiding weer te geven. Hieronder is te zien welk mbo-niveau hoort bij welk NLQF-niveau.

mbo 1 --> NLQF 1

mbo 2 --> NLQF 2

mbo 3 --> NLQF 3

mbo 4 --> NLQF 4

De beschrijving van het NLQF niveau voor kennis is gebruikt om het niveau van kennis in de kwalificatiedossiers weer te geven.

Kennis: De beginnend beroepsbeoefenaar bezit...

NLQF-Niveau 1: "basale kennis", dit houdt in: eenvoudige feiten en ideeën

NLQF-Niveau 2: "basiskennis", dit houdt in: + Feiten, ideeën, processen, materialen, middelen en begrippen

NLQF-Niveau 3: "kennis", dit houdt in: + Kernbegrippen, eenvoudige theorieën, methoden en processen

NLQF-Niveau 4: "brede en specialistische kennis", dit houdt in: + Abstracte begrippen, theorieën

Relevantie van het keuzedeel

Verdieping en verbreding op het gebied van medisch-technische handelingen is nodig, omdat:

- Door een verschuiving van intramurale zorg naar ambulante en poliklinische zorg de complexiteit van zorg sterk toeneemt op de poliklinieken en in de huisartsenzorg;
- doktersassistenten in de ziekenhuizen en bij huisartsenpraktijken daardoor steeds complexere handelingen verrichten of hierbij assisteren. Zij krijgen een rol bij het bewaken van de patiënt.

Beschrijving van het keuzedeel

De inhoud van dit keuzedeel is een verdieping en verbreding ten opzichte van het kwalificatiedossier Doktersassistent. Hieronder volgt een toelichting.

In het kwalificatiedossier Doktersassistent wordt in kerntaak 2 "Handelen in het kader van de individuele gezondheidszorg" ingegaan op werkzaamheden rondom medisch-technische handelingen. In het keuzedeel is de verdieping en verbreding beschreven aan de hand van de volgende onderwerpen:

- Assisteren bij kleine chirurgische operaties en/of behandelingen;
- Uitvoeren van medisch-technische handelingen die nog niet in het kwalificatiedossier beschreven staan;
- Verdieping van kennis van kleine chirurgische ingrepen en/of behandelingen, anatomie, fysiologie etc.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

D1: Medisch technische handelingen

Verdiepend

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Assisteren en uitvoeren van medische handelingen

Complexiteit

De doktersassistent voert de handelingen uit volgens de geldende richtlijnen, protocollen en/of werkafspraken waarvan zij beargumenteerd kan afwijken. Het uitvoeren van handelingen vereist brede, specifieke en specialistische kennis en/of vaardigheden. De complexiteit van het uitvoeren van medisch-technische handelingen en het assisteren bij kleine chirurgische operaties blijkt onder andere doordat de uitvoering plaatsvindt onder een hoge werkdruk of er mogelijk complicaties kunnen optreden. Aan het verkeerd geven en/of opvolgen van voorlichting en advies door de patiënt* zijn afbreukrisico's verbonden.

* De term patiënt kan ook naastbetrokkene(n) van de patiënt inhouden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De doktersassistent verricht zelfstandig medisch-technische handelingen waarbij zij** protocollen van de organisatie volgt. Waar sprake is van voorbehouden handelingen verricht zij die alleen in opdracht van een zelfstandig bevoegde (arts) en volgt zij de door hem verstrekte aanwijzingen. Beargumenteerd kan zij van protocollen afwijken. Zo nodig checkt zij of de vereiste toestemming voor de behandeling is gegeven. Zij verstrekt geen handelingen waartoe zij of de opdrachtgever zich niet bekwaam acht en niet voldaan is aan de toestemmingsvereiste. De doktersassistent is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de wijze waarop zij de medisch-technische handelingen uitvoert.

** Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld.

*** Bekwaamheid is het vermogen om in bepaalde situaties een handeling correct uit te voeren.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Heeft brede kennis van lichaamsvlakken en doorsneden, richtingaanduidingen en weefsel m.b.t. medische handelingen
- Heeft specialistische kennis van anatomie, fysiologie en pathologie van lichaamstelsels, weefsels en cellen
- Heeft specialistische kennis van medicatie, toedieningsvormen en -wijzen en effecten
- Heeft specialistische kennis van instrumentarium en materialen t.b.v. een ingreep
- Heeft specialistische kennis van steriel werken
- Heeft specialistische kennis van afvoer van gebruikte materialen
- Heeft specialistische kennis van kleine chirurgische ingrepen
- Heeft specialistische kennis van culturele, sociale en leeftijdsgebonden gezondheidsproblematiek bij het uitvoeren van medisch-technische handelingen
- Heeft specialistische kennis van het omgaan met psychische problematiek bij het uitvoeren van medisch-technische handelingen
- Heeft specialistische kennis van pre-operatieve verschijnselen en postoperatieve complicaties en verschijnselen m.b.t. luchtweg, ademhaling, circulatie, bewustzijn, blaasinhoud, wondcomplicaties
- kan handelen volgens wet- en regelgeving
- kan geldende richtlijnen, protocollen en werkafspraken toepassen
- kan hygiënische voorschriften toepassen
- kan haar kennis over gangbare medische verrichtingen toepassen

D1-K1-W1: Assisteert bij kleine chirurgische ingrepen

Omschrijving

De doktersassistent begeleidt de patiënt voor, tijdens en na de kleine chirurgische ingreep, met inachtneming van protocollen van de instelling en aanwijzingen van de behandelaar. Vooraf zorgt ze dat de ruimte steriel is. Ze controleert instrumentarium en materialen en zoekt de juiste materialen bij elkaar. Zij geeft de patiënt voorlichting over de ingreep en bespreekt de gang van zaken met de patiënt. Zo nodig voert ze voorbereidende ingrepen en/of onderzoeken uit. De doktersassistent doet een dubbelcontrole van de identificatie van de patiënt en markeert de behandelaarsplaats. Tijdens de ingreep reikt zij de benodigde materialen en het instrumentarium aan en assisteert de behandelaar. Zij signaleert een eventuele bedreiging van de vitale functies en handelt conform. Zij signaleert mogelijke postoperatieve complicaties of verschijnselen. Na de ingreep bespreekt ze zo nodig de volgende punten met de patiënt:

- afspraken rond pijnmedicatie en pijnscore afnemen;
- instructie doorademen / op te hoesten;
- voorschriften t.a.v. wondbehandeling;

D1-K1-W1: Assisteert bij kleine chirurgische ingrepen

- afspraken over wanneer hechtingen verwijderd worden en verband eraf mag;
 - leefregels voor na de operatie/behandeling (do's en don'ts);
 - afspraken over de uitslag;
 - beleid over wanneer er contact met polikliniek/praktijk opgenomen moet worden.
- De doktersassistent regelt telefonische nazorg of doet dit zelf.

Resultaat

De doktersassistent heeft op passende wijze geassisteerd bij kleine chirurgische ingrepen en passende nazorg verleent.

Gedrag

De doktersassistent:

- zorgt dat de patiënt tijdig klaar is voor de ingreep;
- draagt volgens protocol zorg voor hygiëne en infectiepreventie;
- anticipeert proactief op de loop van de ingreep;
- heeft goede beheersing van vakjargon om de behandelaar adequaat bij te staan;
- overlegt tijdens de ingreep tijdig, duidelijk en regelmatig met de behandelaar bij het aanreiken van materialen;
- werkt kundig volgens richtlijnen, protocollen en/of werkafspraken van de organisatie/praktijk;
- toont haar betrokkenheid bij de patiënt tijdens de ingreep/onderzoek;
- stemt de informatie consequent af op de vermogens van de patiënt;
- checkt op verschillende momenten tijdens het gesprek of de verstrekte informatie duidelijk is.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Voert medisch-technische handelingen uit

Omschrijving

De doktersassistent voert medisch-technische handelingen uit. Zij stemt af op de patiënt en neemt vooraf en tijdens de uitvoering van de medisch-technische handeling(en) eventuele angst en onzekerheid weg door uitleg over wat, waarom en hoe ze de medisch-technische handeling(en) uitvoert. Zij observeert of de patiënt de behandeling goed doorstaat en onderneemt actie bij bijzonderheden.

Zij voert in opdracht van de behandelaar en met inachtneming van de protocollen van de organisatie en/of op aanwijzing van de arts de volgende medisch-technische handelingen uit:

- assisteren bij toedienen van zuurstof
- een suprapubische katheter verzorgen
- verzorgen van complexe wonden
- EpiPen hanteren (voorbehouden handeling)
- enkel-arm-index meten
- drain (redon) controle, verzorgen en verwijderen
- andere medisch-technische handelingen waarin zij zich heeft bekwaamd binnen haar specifieke werksetting

Resultaat

De doktersassistent heeft op professionele wijze de medisch-technische handelingen verricht, alsmede bijbehorende werkzaamheden uitgevoerd en heeft bij eventuele bijzonderheden adequaat gehandeld.

Gedrag

De doktersassistent:

- werkt vakkundig, hygiënisch, precies, bedreven en bekwaam;
- rekent correct en nauwkeurig;
- zet de materialen en middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in;
- richt zich op het in één keer goed en correct uitvoeren van medisch-technische handelingen;
- werkt zorgvuldig volgens de privacywet, wet BIG, WGBO en KWZ en de geldende kwaliteitseisen van de dokterspraktijk;
- werkt kundig volgens richtlijnen, protocollen en/of werkafspraken van de organisatie/praktijk.

D1-K1-W2: Voert medisch-technische handelingen uit

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen